

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Bábeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4 Szakterület	Pszichológia
1.5 Képzési szint	Alapképzés (Licenz)
1.6 Szak / Képesítés	Pszichológia – magyar nyelven Pszichológus/ Képesítés kód: Pszichológus

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	PLM 2213 Fejlődépszichológia II						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Bernáth Anna Emese, docens						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Bernáth Anna Emese, docens						
2.4 Tanulmány év	2	2.5 Félév	4	2.6. Értékelés módja	E	2.7 Tantárgy típusa	DS

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					69 óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					28
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					15
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					20
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					4
Vizsgák					2
Más tevékenységek: önkéntes tevékenységekben való részvétel veszélyeztetett vagy sérülékeny gyerekekkel					
3.7 Egyéni munka össz-óraszám	69				
3.8 A félév össz-óraszám	125				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	Előadóterem, audio-videó felszerelés
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Szemináriumi terem, audio-videó felszerelés

feltételei	
5.2Aszeminárium/ labor lebonyoltásának feltételei	• Szemináriumterem, audio-videó felszerelés

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	CP. 1. A fejlődépszichológia alapvető fogalmaival való munka <i>Tanulási eredmények:</i> - 1.1. A tanuló ismeri és megkülönbözteti a tudományos fejlődépszichológia területének főbb paradigmáit. - 1.2. A tanuló azonosítja az információfeldolgozás pszichológiai folyamatait és megfelelően operál velük - 1.9. A tanuló azonosítja az atipikus fejlődési pálya sajátosságait - CP. 2. Kutatási megközelítés tervezése és megvalósítása a pszichológiában <i>Tanulási eredmények:</i> - 2.1. A tanuló részt vesz alap- és alkalmazott fejlődépszichológia kutatások tervezésében és lebonyolításában. - CP. 5. Pszichológiai beavatkozások tervezése és megvalósítása. <i>Tanulási eredmények:</i> - 5.1. A tanuló azonosítja a kockázati és ellenálló képességet növelő tényezőket egyéni és csoportos szinten egy pszichológiai beavatkozás megtervezése érdekében.
Transzverzális kompetenciák	CT. 1. A szakmai feladatok meghatározott deontológiai elvek szerinti elvégzése a szakma gyakorlása során <i>Tanulási eredmények:</i> - 1.1. A tanuló ismeri a szakma gyakorlására jellemző szakmai etikai elveket és normákat. - CT. 2. Hatékony munkamódszerek alkalmazása multidiszciplináris csapatban különböző hierarchikus szinteken. <i>Tanulási eredmények:</i> - 2.1. A tanuló felismeri a multidiszciplináris megközelítések hasznosságát a CT. 1. A szakmai feladatok meghatározott deontológiai elvek szerinti elvégzése a szakma gyakorlása során <i>Tanulási eredmények:</i> - 1.1. A végzős ismeri a szakma gyakorlására jellemző szakmai etikai elveket és normákat. - CT. 2. Hatékony munkamódszerek alkalmazása multidiszciplináris csapatban különböző hierarchikus szinteken. <i>Tanulási eredmények:</i> - 2.1. A tanuló felismeri a multidiszciplináris megközelítések hasznosságát a pszichológiai gyakorlatban. - 2.2. A tanuló együttműködik a kapcsolódó területek szakembereivel <i>Tanulási eredmények:</i> - 3.1. A tanuló folyamatosan felméri a továbbképzési szükségletét annak érdekében, hogy a szakmai kompetenciákat a társadalmi környezet dinamikájához igazítsa. gyakorlatban. <i>Tanulási eredmények:</i> • - 3.1. A tanuló képes folyamatosan felmérni a továbbképzési szükségletét annak érdekében, hogy a szakmai kompetenciákat a társadalmi környezet dinamikájához igazítsa.

1. A tantárgy célkitűzései

7.1Atantárgy általános célkitűzése	• A terület és az szakosodás alap-fogalmainak, elveinek és módszereinek ismerete, megértése • A területre jellemző meghatározott helyzetek, problémák megoldására kidolgozott alpmódszerek és elvek alkalmazása felügyelet alatt
--	---

7.2. A tantárgy sajátos célkitűzései	• A területre vonatkozó szaknyelven megfelelően alkalmazni az elveket, elméleteket és alapvető módszereket, első sorban a fejlődépszichológiában, másodsorban a társadalom-tudományokban • A fejlődépszichológiára jellemző modellek szerkesztése a főbb elméleti és kísérleti megközelítések felhasználásával • A fejlődépszichológiai főbb paradigmák és módszertani irányzatoknak a leírása • A kutatási stratégia kidolgozása a megfelelő különböző kutatási módszerek azonosításával és alkalmazásával, a vizsgált fenomén függvényében • A fejlődépszichológiai diagnosztikai munkában bevethető sztenderdizált mérőeszközök ismerete • A félstruktúrált klinikai interjú alkalmazásának képessége • A fejlődépszichológiai esetmegfogalmazások kidolgozásának képessége • A különböző pszichológiai problémák kezelése esetében bevethető empirikusan megalapozott eljárások ismerete és az ezek alkalmazásában szerzett jártasságok • A könyvészet és az adott témával kapcsolatos fogalmak és kutatások megbeszélése különböző szervezett beszélgetési módszerekkel (vitaháló, kerekasztal, stb.). A probléma helyzetek megoldása többszintű elemzés alapján, a megoldások és/vagy alternatívák felmérésével, a sztereotip helyzetek elkerülésével
--------------------------------------	---

2. A tantárgytartalma

8.1. Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A méhenbelüli fejlődés szakaszai, jelentősége, Tényezői.	Interaktív előadás, problematizálás, szintetizálás problematizálás, szintetizálás	
2. Szülés, születés: Táplálkozás, születési súly és fejlődés, terhesség és szülés közben fellépő zavarok, fejlődési rendellenességek, teratogén tényezők, a szülés kulturális változatosságai, az újszülött életképességének és kompetenciáinak a elmérése.	Interaktív előadás, problematizálás, szintetizálás problematizálás, szintetizálás	
3. Az első év. Fizikai és kognitív fejlődés és alkalmazkodás csecsemőkorban: Az újszülöttkori reflexek, szenzo-motoros fejlődés, az agyfejlődése, a csecsemők kompetenciáinak felmérése, arcok és mintaészlelés, utánpótlás, alkalmazkodás, szimbolikus képesség, tárgyállandóság, a kategorizáció fejlődése	Interaktív előadás, problematizálás, szintetizálás problematizálás, szintetizálás	
4. Érzelmi és szociális fejlődés. A kötődés. A z anya-gyermek kapcsolatot vizsgáló kutatások, Bowlby, kötődési típusok, kötődés erőssége, kötődés biztonsága, a kötődés komponensei,	Interaktív előadás, problematizálás, szintetizálás problematizálás, szintetizálás	
5. Az anyai depriváció hatása a gyermek személyiségfejlődésére	Interaktív előadás, problematizálás, szintetizálás	
6.. A nyelvi fejlődés :A beszédfejlődés szakaszai,a Beszédfejlődés biológiai és környezeti feltételei,a nyelvfejlődés elméletei (tanulásemléletek, nativista elmélet, interakcionista elmélet).	Interaktív előadás, problematizálás, szintetizálás	
7. Óvodáskori kognitívfejlődés. A mágikus gondolkodás.		

8. A kognitív fejlődés: A rajz és a játék fejlődés.	Interaktív előadás, problematizálás, szintetizálás	
9. Az érzelmi fejlődés. A gyermekkor félelmek alakulása.	Interaktív előadás, problematizálás, szintetizálás	
10. Az iskolás gyermek gondolkodásának és személyiségének jellegzetességei: Műveleti szakaszok kapcsolatok hatása a gondolkodás fejlődésére.	Interaktív előadás, problematizálás, szintetizálás	
11. Az erkölcsi fejlődés szakaszai Kohlbergnel és Piagetnél. Az énkép, az identitás és a személyiség fejlődése.	Interaktív előadás, problematizálás, szintetizálás	
12. Serdülőkor: a serdülőkor identitás kialakulása: a pubertáskori krízis, az autoritáskrízis és az ifjúkori válság, veszélyek, védekezések, megoldás típusok Marcia szerint, nemi	Interaktív előadás, problematizálás, szintetizálás	
13. Felnőttkor	Interaktív előadás, problematizálás, szintetizálás	
14. Az időskor	Interaktív előadás, problematizálás, szintetizálás	

Könyvészet

- Cole, M., Cole, R.S. (1997, 2005): Fejlődéslélektan, Osiris, Budapest
- Sternberg, J.R. & Berg, C. (1992). Intellectual development. Cambridge University Press.
- Vajda Zsuzsanna (2001). Agyermek pszichológiai fejlődése. Helikon Kiadó, Budapest
- Gopnik, A., Meltzoff, A. E. & Kuhl, P. (2001). Bölcsék abölcsőben - Hogyan gondolkodnak a babák? Typotex kiadó, Budapest.
- Piaget, J. (1978). Szimbólumképzés gyermekkorban. Gondolat, Budapest
- Piaget, J., Inhelder, B. (1999). Gyermeklélektan. Osiris Zsebkönyvtár, Budapest
- Roth Mária, Vincze Anna (2010) Bevezetés a fejlődéslélektanba, Egyetemi nyomda, Kolozsvár (TK)
- Cole, M., Cole, R.S. (1997, 2005): Fejlődéslélektan, Osiris, Budapest
- Vajda Zsuzsanna (2001). Agyermek pszichológiai fejlődése. Helikon Kiadó, Budapest

8.2 Szeminárium/Labor

Téma	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Méhen belüli fejlődés: Észlelés, érzékelés a méhen belül.	Csoportos megbeszélés, interaktív gyakorlatok, esetelemzés.	
Szülés, születés. Az újszülött állapota. Csecsemővizsgálati módszerek.	Csoportos megbeszélés, interaktív gyakorlatok, esetelemzés.	
Az új jövevény érkezése, mint krízishelyzetet generáló változás. Az anya állapota a szülés után. Apák a szülőszobában. A csecsemő gondozásával kapcsolatos elméletek. A csecsemők fejlődésének optimális feltételei.	Csoportos megbeszélés, interaktív gyakorlatok, esetelemzés.	
Csecsemőkor. Kötődés: Korai kötődés az anyához és az apához. A kötődés és szeretetkapcsolat fontossága a csecsemő fejlődésében. A szeparációs szorongás. A szeparáció hatása. Huzamos és ideiglenes elválás a szülőktől.	Csoportos megbeszélés, interaktív gyakorlatok, esetelemzés.	
Csecsemőkor kognitív fejlődési állomások: Szenzomotoros alszakaszok, tárgyállandóság megértésével kapcsolatos vizsgálatok, a tárgyak	Csoportos megbeszélés, interaktív gyakorlatok, esetelemzés.	

osztályozása, cselekvés és tudás, az emlékezet növekedése.		
Óvodáskori kognitív fejlődés (1): Piagetről másképpen, az óvodáskori mágikus gondolkodás.	Csoportos megbeszélés, interaktív gyakorlatok, esetelemzés.	
Óvodáskori kognitív fejlődés (2): A gyermekrajzok, a mese és játék fejlődése. A gyermekrajzok fejlődési állomásai. A játék fejlődési szakaszai. Párhuzamok az értelmi fejlődéssel.	Csoportos megbeszélés, interaktív gyakorlatok, esetelemzés.	
Érzelmi és szociális fejlődés kisgyermekkorban. A félelmek és szorongások fejlődési szakaszai. A társas és személyes azonosságtudat megszerzése. A kisgyermekkorban fejlődést befolyásoló környezeti hatások. A család mint a fejlődés közege. Szülői nevelési stílusok és ezek hatása a gyermek személyiségfejlődésére.	Csoportos megbeszélés, interaktív gyakorlatok, esetelemzés.	
Iskoláskor. Kognitív fejlődés iskoláskorban. Minőségileg új gondolkodás. Családi hatások, kortárshatások. A társas kapcsolatok fejlődése iskoláskorban. A szülővel való kapcsolat változása.	Csoportos megbeszélés, interaktív gyakorlatok, esetelemzés.	
Magatartásproblémák kisgyermek- és iskoláskorban. Csalás, lopás, hazudozás, csavargás pszichés háttere. Agresszió és proszociális viselkedés. A média hatása a gyermekek fejlődésére.	Csoportos megbeszélés, interaktív gyakorlatok, esetelemzés.	
A serdülőkor pszichológiai fejleményei. Serdülők a mai társadalomban. Átmenet a felnőttkorba. Nemi különbségek az identitásképzésben. Nemi különbségek az erkölcsi gondolkodásban.	Csoportos megbeszélés, interaktív gyakorlatok, esetelemzés.	
Felnőttkor: Felnőtt vagy még gyermek? Arnett a kitoltott gyermekkorról és siettetett felnőttkorról.	Csoportos megbeszélés, interaktív gyakorlatok, esetelemzés.	
Az időskor.	Csoportos megbeszélés, interaktív gyakorlatok, esetelemzés.	
Ismétlés és összefoglalás.		

Könyvészet

1. Cole, M., Cole, R.S. (2005). Fejlődéslélektan, Osiris, Budapest
2. Shaffer, D.R. (2020). Developmental psychology. Childhood and Adolescence. Brooks&Cole Pub. Co. California.
3. VanderZanden, J.W. (2019). Human Development. New York: McGraw-Hill, Inc..
4. Mérei F., V. Binét Á. (1999). Gyermeklélektan. Medicina Könyvkiadó RT., Budapest
5. Mönks, F.J., Knoers, A.M. P. (1998). Fejlődéslélektan. FITTIMAGE–Ego School, Szentendre.
6. Piaget, J., Inhelder, B. (1999). Gyermeklélektan. Osiris Zsebkönyvtár, Budapest
7. Fisher, C.B., Lerner, R.M. (1994). Applied Developmental Psychology. McGraw-Hill Print
8. Winnicott, D.W. (2000). Kisgyermek, család, külvilág. Animula Kiadó, Budapest.
9. Bernáth L., Solymosi K. (1997). Fejlődés lélektan olvasókönyv. Tertia Kiadó, Budapest
10. Vajda Zsuzsanna (2001). *A gyermek pszichológiai fejlődése*. Helikon Kiadó, Budapest
11. Bognár G., Telkes J. A válás lélektana, Közgazdasági és jogi könyvkiadó, 1986, Budapest
12. Feuer Maria, A gyermekrajzok fejlődéslélektana, Akadémiai, 2000, Bp
13. Forward, S., Mérgező szülők, Háttér Kiadó, 2000, Budapest
14. Hayman, G. Együttélés egy tinédzserrel, Novotrade, 1990, Bp.
15. Hildebrand, G. Félúton... Az öregedés lélektani megközelítése, Park kiadó, 1997, Budapest
16. Riemann, Fritz, Az öregedés művészete, Háttér, Bp.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A javasolt kurzus és szeminárium témái a pszichológia alap- és alkalmazott kutatásának aktuális témái, és megközelítésük e tudományágban a szakirodalom legújabb eredményeire épül. A tantárgyak a

pszichológia munkaerőpiacon igényelt alkalmazásai és a szakmai közösségek normái szempontjából releváns főbb fogalmakra is kiterjednek.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	- az anyagok elemzésének és szintézisének képessége.	Írásbeli vizsga Jelenlét: 50% kötelező	50%
10.5 Szeminárium / Labor	- az ismeretek megértése és gyakorlati alkalmazása	Szemináriumi feladatok: felstrukturált klinikai interjú, fejlődési anamnézis Gyerek fél strukturált klinikai interjú Jelenlét: 85% kötelező	50%

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

A végső jegy legnagyobb hányadát a vizsgaidőszakban megtartandó vizsga jelenti.
Ha a félévi vizsgán a hallgató nem kapja meg az átmenő jegyet (5,00), akkor nem megy át a vizsgán, még akkor sem, ha a 10.5 pontban megjelölt előírásoknak eleget tett.
Az óralátogatási kötelezettségeket (min. 85%) elmulasztó nappali tagozatos hallgató vizsgáról való kizárását vonja maga után. A kurzusok és gyakorlati órák (laboratórium, gyakorlat, projekt stb.) esetében az igazolt vagy igazolatlan hiányzások maximális hányada az össz-óraszám legfeljebb 15%-a lehet (lásd kreditszabályzat).
A szemináriumi dolgozat(ok)/feladatok leadása és bemutatása kötelező, kizáró jellegű, a vizsgára való jelentkezés előfeltétele. A teljes pontszámot csak a határidőre leadott dolgozatok kaphatják meg, a türelmi időszakban pontlevonással még elfogadható a beadott dolgozat. A türelmi időszak leadott munkák, ha eléri az átmenő minősítést, akkor a végső jegyben 0 pontot érnek, de a diák jogosulttá válik a vizsgán való részvételre.
A plagizált, másolt, egyező félévi dolgozatok leadása esetén, illetve a vizsgázás közben történő együttműködés, másolás esetén, a hallgató (mindegyik érintett fél) 1-es osztályzatot kap. A vizsgák alatti csalás a hallgató egyetemről való kizárását vonja maga után.
A félév közbeni feladatok vizsgaidőszakban, pótvizsgaidőszakban és pót-pótvizsga időszakban nem pótolhatóak.
A parciális vizsga nem kizáró jellegű, de nem is pótolható.
Azoknak a hallgatóknak, akik nyílt szesszióra, pótvizsgára, jegyemelésre jelentkeznek, minden tantárgyi követelménynek (jelenlét, parciális, feladatok, projektek stb.) eleget kell tenniük.

Kitöltés dátuma

2024. 04. 25.

Előadás felelőse

Dr. Bernáth Anna Emese.

Szeminárium felelőse

Dr. Bernáth Anna Emese.

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2024. 04. 30.

Intézetigazgató

Dr. Kotta Ibolya, docens